

Rule of Law
Research Centre

Співфінансується
Європейським Союзом

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Співфінансується
та впроваджується
Радою Європи

ОСНОВИ НОРМОТВОРЧОСТІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ АНТИДИСКРИМІНАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Follow-up зустріч, 10 листопада 2025 р.

Лектори/Тренери:

Володимир Венгер, кандидат юридичних наук, доцент, виконавчий директор Центру дослідження верховенства права Національного університету “Києво-Могилянська Академія”

Заєць Анатолій, доктор юридичних наук, професор, експерт Центру дослідження верховенства права Національного університету “Києво-Могилянська Академія”

Олексій Цельєв, кандидат юридичних наук, доцент, експерт Центру дослідження верховенства права Національного університету “Києво-Могилянська Академія”

Федосєєва Тетяна, кандидатка юридичних наук, доцентка, експертка Центру дослідження верховенства права Національного університету “Києво-Могилянська Академія”

Матвєєва Юлія, кандидатка юридичних наук, експертка Центру дослідження верховенства права Національного університету “Києво-Могилянська Академія”

Бондар Максим, Бурий Владислав, експерти Центру дослідження верховенства права Національного університету “Києво-Могилянська Академія”

Цей матеріал було підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу та Ради Європи. Зміст цього матеріалу є виключною відповідальністю автора (авторів). Погляди, висловлені в цьому матеріалі, жодним чином не можуть бути розглянуті як офіційна думка Європейського Союзу або Ради Європи.

Звіт Європейської комісії «Україна 2025»

Щодо системи соціального захисту та інклюзії в Україні

вказано на її проблематичність. Позитивно відзначено прийняття постанови про закупівлю соціальних послуг для всебічного розвитку та догляду за дітьми з інвалідністю та затвердження Стратегії забезпечення права кожної дитини на зростання в сімейному середовищі.

Вказано на необхідність досягти стійкого прогресу в її реалізації, зокрема шляхом зміцнення місцевої відповідальності та ресурсів у сфері соціального забезпечення дітей, розробки індивідуальних планів дій для всіх регіонів, інвестування в диверсифікованих постачальників соціальних послуг на рівні громад та посилення кадрового забезпечення та підвищення кваліфікації працівників соціальних служб.

Звіт Європейської комісії «Україна 2025»

Щодо недискримінації в сфері зайнятості та соціальної політики

відзначено, що національне законодавство не відповідає *acquis* ЄС, зокрема, [Директиві Ради 2000/78/ЄС](#) про встановлення загальних рамок для рівного ставлення у сфері зайнятості та професії та [Директиві Ради 2000/43/ЄС](#) про впровадження принципу рівного ставлення до осіб незалежно від расового чи етнічного походження.

Вказано про поправки української влади до деяких законів щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю. Констатується, що питання підтримки доступу до зайнятості для осіб з інвалідністю поступово вирішується, але прогалини залишаються.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права осіб з інвалідністю на працю»

(введення в дію – з 01.01.2026)

Серед іншого положення Закону України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні" доповнено низкою положень:

заборона будь-якої дискримінації за ознакою інвалідності, забезпечення соціального захисту

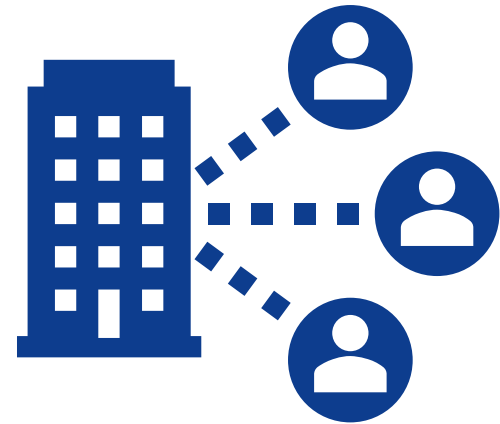
надання допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права осіб з інвалідністю на працю»

(введення в дію – з 01.01.2026)

Значну увагу законодавець приділив правам роботодавців у сфері працевлаштування осіб з інвалідністю. Наразі передчасно говорити про те, чи забезпечать пропоновані зміни реальне та належне працевлаштування осіб з інвалідністю та гідні умови праці і чи усуне проблему фіктивного працевлаштування для отримання переваг від держави з боку роботодавців.

Щодо цифрової доступності електронних послуг в Україні для людей з інвалідністю

Одним з напрямів [Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року](#) є напрям «Цифрова безбар'єрність», який передбачає такі стратегічні цілі, як доступність швидкісного інтернету для всіх, просте та доступне отримання усіма бажаними цифрових знань та навичок та наявність в усіх громадян доступу до електронних публічних послуг.

На виконання пункту 40 Плану заходів на 2025—2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року Мінцифри 14.10.2025 було підготовлено та оприлюднено для громадського обговорення [проект Закону «Про цифрову доступність інформаційно-комунікаційних систем, онлайн-ресурсів та електронних послуг»](#). Його підготовлено з урахуванням положень [Директиви \(ЄС\) 2016/2102](#) про доступність веб-сайтів та мобільних додатків органів державного сектору та [Директиви \(ЄС\) 2019/882](#) про вимоги до доступності продуктів та послуг.

Щодо цифрової доступності електронних послуг в Україні для людей з інвалідністю

Серед іншого йдеться про:

публічні електронні
реєстри/системи,
спрямовані на
виконання функцій
держави або органів
місцевого
самоврядування

продукти та послуги,
визначені як
найважливіші для осіб з
інвалідністю (банківські
послуги, зв'язок,
аудіовізуальні медіа,
транспорт та
електронна комерція)

Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»

В органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування визначається уповноважена особа (**координатор**) з питань **забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків**, запобігання та протидії насильству за ознакою статі (ст.12)

Роль координатора

урахування принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у відповідній сфері діяльності; організації прийому громадян з питань дискримінації за ознакою статі;

проведення аналізу стану забезпечення ґендерної рівності та вивчення доцільності застосування позитивних дій з метою подолання асиметрії, дисбалансу, що складаються на відповідній території чи в галузі;

навчання працівників центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з питань ґендерної проблематики, надання допомоги та захисту постраждалим особам;

розгляду звернень громадян з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, з питань вчинення насильства за ознакою статі, вивчення причин, що його зумовлюють; вжиття заходів щодо усунення проявів дискримінації за ознакою статі.

Координатор з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

Чи існує така посада у ваших органах місцевого самоврядування?

Чи розроблене положення про діяльність уповноваженої особи?

Чи були звернення? Випадки із практики.

**Які зміни в розумінні недискримінації
виникнуть у зв'язку зі вступом України в ЄС?**

Громадянство ЄС;

4 свободи ЄС: вільний рух осіб, товарів, послуг та капіталу;
зобов'язання держав-членів застосовувати

недискримінаційні підходи, в тому числі утриматися від
створення перешкод у здійсненні прав громадянами інших
держав-членів ЄС.

Congress of Local and Regional Authorities RESOLUTION
499 (2024) CG(2024)46-20

**«Local and Regional Authorities
as Actors and Guarantors of the Rule of Law»**

**«Місцеві та регіональні органи влади як суб'єкти
та гаранти верховенства права»**

